

planinski

V E S K

REVIJA ZA LJUBITELJE
GORA ŽE OD LETA 1895

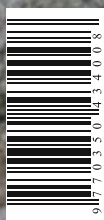
112. LETO / SEPTEMBER 2007

3,12 EUR / 750 SIT

Revija
Planinske zveze
Slovenije

9

Gore skupine Rieserferner

Intervju:

Tone Sazonov-Tonač, Alojzij Žakelj

Izdajatelj in založnik:

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja enkrat mesečno.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.

107. letnik

Naslov uredništva:

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE

Uredništvo Planinskega vestnika

Dvoržakova ulica 9, p.p. 214

SI-1001 Ljubljana

telefon: 01 434 56 87, faks: 01 434 56 91

e-pošta: pv@pzs.si

http://www.planinskivestnik.com

Odgovorni urednik: Vladimir Habjan

Uredniški odbor:

Marjan Bradeško, Marjeta Keršič-Svetel,

Andrej Mašera, Mateja Pate,

Emil Pevec (tehnični urednik),

Andrej Stritar (namestnik odgovornega

urednika), Tone Škarja, Slavica Tovšak,

Uroš Vidovič

Grafična priprava:

Repro studio SCHWARZ, d.o.o.

Tisk: SCHWARZ, d.o.o.

Naklada: 5350 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Številka transakcijskega računa PZS je 05100-8010489572, odprt pri Abanki, d.d., Ljubljana. Naročnina 31,30 EUR (7500 SIT), 55 EUR za tujino, posamezna številka 3,12 EUR (750 SIT). Članarina PZS za člane A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto. Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajsanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport, Ministrstvo za kulturo in Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Fundacija za šport

Slika na naslovnici: Marmolada, ferata po zahodnem grebenu. Foto: Irena Mušič

Spregledane obletnice

Ljudje imamo preprosto radi obletnice. Skoraj vsakemu razmišljujočemu človeku je vrojena neka samorefleksivnost, ki mu skozi prizmo nenehnega vrednotenja in prevrednotovanja preteklih dogodkov omogoča ustvariti in ohraniti zgodovinski spomin ter umestiti samega sebe v neustavljivi tek časa. Vsebina obletnic niha v širokem razponu od spominjanja in proslavljanja epohalnih dogodkov do obhajanja popolnoma nepomembnih, včasih prav groteskni. Pred kratkim sem dobil v računalnik vabilo na proslavo – ne boste verjeli – 229. obletnice prvega vzpona na Triglav in najprej pomislil, da gre za navihano šalo. Prireditelj je mogoče hotel opozoriti, da se bliža jubilej, 230 let od prvega vzpona na Triglav, toda 229. obletnica sicer nedvomno pomembnega dogodka človeku vendarle vzbuja nekoliko mešane občutke. Tako lahko proslavljamo pravzaprav vse: od dneva, ko je kak pomembnejši izrekel besedo »mama«, do rojstnega dne Alberta Einsteina ali – če ostanemo na našem področju – kakega znamenitega alpinista. Važno je le to, da se imamo na proslavi lepo, da nekaj veljakov pove svoje pomembne misli, da nam zaigrajo na »frajtonarico« in citre, da zapojemo »Oj, Triglav, moj dom«, da morda poslušamo še kako recitacijo otrok iz lokalnega vrtca, ki ji sledi dobra »papica«, zalita s pivom, pa še zavrtimo se lahko ob veselih domačih vižah.

Ob inflaciji obletnic lahko kako pomembno tudi pozabimo oziroma jo spregledamo. Seveda ni nujno, da vsako tudi proslavljamo (proslave so večinoma zaradi nas samih in ne zaradi tistega, kar slavimo), je pa le dobro, da se spominjamo pomembnih ljudi in dogodkov iz preteklosti. Tako se marsikaj naučimo – *Historia magistra vitae est / Historia docet* (Zgodovina je učiteljica življenja / Zgodovina uči), kakor so modrovali stari Latini, čeprav nas vsakdanje izkušnje pravzaprav prepričujejo, da *Historia docet nihil* (Zgodovina ne nauči nič). Pa vendar, imejmo vero, da uči!

Ko sem v tem septembrskem času razmišljal o teh vprašanjih, so se mi usidrale v zavest tri obletnice, ki so pomensko zelo vsaksebi, vsebinsko pa jih med seboj povezujejo le gore. Ena je iz domačih logov, dve iz tujine. Skoraj smo spregledali, da je minilo 100 let od rojstva dr. Miha Potočnika, alpinista, publicista, gorskega reševalca in dolgoletnega predsednika Planinske zveze Slovenije (glej prispevek Francija Ekarja na str. 29). Mlajši rodovi večinoma niso brali njegovih plezalskih zapiskov, ki so v dolgih nadaljevanjih izhajali v PV in v katerih je opisoval podvige »zlate naveze«, ki sta jo poleg njega sestavljala še Joža Čop in Stanko Tominšek. Potočnik je imel srečo, da je živel v času, ko so ljudje še nestrpnost čakali naslednjo številko PV, radovedni, kako in kdaj bo »zlata naveza« preplezala Gorenjsko smer v Steni. Sicer pa je bil človek širokih obzorij, jasne vizije razvoja slovenskega planinstva in alpinizma, ki mu je bistveno pomagal na poti

do svetovnega vrha. Predvsem pa je bil Miha Potočnik odličen gospod v najžlahtnejšem pomenu te besede.

Mislim, da je naša dolžnost opozoriti tudi na 150. obletnico ustanovitve britanskega Alpine Cluba, prvega tovrstnega društva na svetu. To častitljivo društvo je predvsem v prvih desetletjih svojega obstoja utiralo pot svetovnemu alpinizmu in postalo zgled neštetim gorniškim združenjem po vsem svetu. Pred kratkim sem bral intervju z njegovim sedanjim predsednikom Stephenom Venablesom, v katerem je ta vrhunski alpinist in izobraženec ponosno poudaril veliki ugled, ki ga doma in po svetu uživa Alpine Club. Odkrito je povedal, da ima društvo tudi pomembno družbeno in celo politično težo kot važen del civilne družbe, čeprav šteje le 1200 članov. Nezdrav elitizem, bo kdo pripomnil. Morda celo res, toda gola množičnost ni nikoli sama po sebi prinesla pomembnejšega napredka in družbenega ugleda. Vsebino delovanja usmerjajo najuglednejši pripadniki britanskega gornišтва, ki so obenem vrhunsko izobražene in svetovljansko razgledane osebnosti – to je tisto, kar mora biti v društvu s takim slovesom popolnoma samoumevno.

Pa še tretja obletnica. Nepoučenemu se utegne zdeti manj pomembna, poznavalci pa se bodo strinjali, da je še kako omembe vredna. Od 5. do 7. septembra 1957 sta avstrijska plezalca Walter Philipp in Dieter Flamm splezala čudovito novo smer, ki se pne po navpični zajedi v severozahodni steni Civette. Ne samo da je nastala ena najlepših smeri v tej fantastični steni, ampak so se tudi odprla vrata VII. težavnostne stopnje v zgodovini alpinizma. Philipp in Flamm sta potrebovala tri dni, da sta se prebila na Punto Tissi, današnji »rekord« pa ima Manrico Dell'Agnola, ki je zajedo preplezal v 2 urah in 40 minutah v solo vzponu, ki ga je kasneje s tovarišem ponovil v povezavi s smerjo Solleder–Lettenbauer v isti steni, in to vse skupaj v 15 urah.

Da, časi se spreminjajo, vrednote ostajajo. Obletnic se spominjajmo bolj s spoštovanjem in notranjim premislekom kot z zunanjim hrupom in bliščem.

Andrej Mašera

- TEMA MESECA 4-16**
Gore skupine Rieserferner
Bor Šumrada
- Neprijetno presenečenje na grebenu**
Bor Šumrada
- Drzna in čarobno lepa gora**
Vladimir Habjan
- Hochgall (Collalto)**
Andrej Mašera
- INTERVJU 17-26**
Moraš pa vedno malo »naštudirati«
Marjan Bradeško
- »Gorsko okolje mi je najljubše«**
Mateja Pate
- PLANINSTVO 27-53**
Postavljen temeljni kamen
za planinski muzej
Indok PZS
- Ob sto letnici rojstva dr. Miha**
Potočnika
Franci Ekar
- Kobilja glava (1475 m)**
Borut Mencinger
- Kresilnik**
Dušan Škodič
- Iz dnevnika gorskega vodnika**
Klemen Gričar
- Vzemi si čas in prisluhni**
Jana Remic
- Snežni vihar sredi julija**
Bor Šumarda
- NA TURO 54-61**
Razor čez Sovatno in Kriške pode
Matej Bulc
- GALERIJA 62-65**
Počitnice v Bohinju
Nina Habjan (15 let)
- Bohinjske impresije**
akvareli Roman Rems
- ALPINIZEM 66-70**
Nagrada Boardmana in Taskerja
za gorniško literaturo
Mire Steinbuch
- Čez Orlice**
Stane Poljak
- NAŠA SMER 71**
Kako sem plezala Aschenbrennerja
Tina Noč
- NOVICE IZ VERTIKALE 74**
PISMA BRALCEV 77
LITERATURA 79
NOVICE IN OBVESTILA 83
Kako poznamo naše gore? 96